

REFERAT AF DIALOGMØDE DEN 19. NOVEMBER 2024

JUNGSHOVED LOKALFORUM

JUNGSHOVED – ET NYT BIOSFÆREOMRÅDE

Egnshuset Jungshoved Skoles gymnastiksal var rammen for et dialogmøde med fokus på biosfære-begrebet, som på samme tid er meget enkelt og samtidig en størrelse som man langsomt skal have ind under huden for at forstå.

Kommunalbestyrelsen var repræsenteret ved Mette Høgh Christensen og Daniel Irvold, som også er formand for den politiske følgegruppe til biosfære. Der var i alt ca. 40 deltagere i dialogmødet.

I første halvdel af mødet satte hele 3 biosfæreambassadører (Maja Bojko (Møn), HC Graversen (Møn) og Steen Hansen Jungshoved) ord på visioner for Jungshoved og helt konkrete projekter som er sat i gang på Møn. Katrine Ohm Dietrich fortalte mere generelt om biosfærebegrebet og sammen med de konkrete projekter gav det en god indsigt i hvad det vil sige at være biosfæreområde.

- Steen Hansen fortalte om at Lokalforums bestyrelse baseret på tidligere borgermøder arbejder hen imod at blive en del af biosfæreområdet. Det ville ligge i naturlig forlængelse af flere igangværende projekter, og det forventes at give en samarbejdsplatform, hvor kommune og lokale interesser mødes om at bringe Jungshoved videre i en bæredygtig retning sammen. Se mere i præsentationen her: [Link](#)
- Maja Bojko fortalte levende om et projekt, hvor 3 haveinteresserede ønsker at skabe bedre betingelser for fri natur i deres haven. Under navnet "Vild Have Mentorerne Møn" og de i fire år arrangeret åben have arrangementer og inspireret andre haveejere, så der kommer lidt mere vildskab i haverne. De arrangerer også frø- og plantebyttedag for vilde lokale planter og med hjælp fra fonde er der råd til indkøb af bøger og brochurer, som igen kan give mere inspiration. Projektet er lystbetonet og sigter på at skubbe lidt til opfattelsen af hvordan en have skal se ud – til glæde for biodiversitet og mangfoldighed. Se mere i præsentationen her: [Link](#)
- HC Graversen fortalte meget inspirerende om et noget større projekt – "Spørløs færd" – om hvordan man færdes i naturen uden at beskadige den. Det er et emne som har optaget HC i mange år som skovfoged, og nu er det sat i gang. HC mener kun det er ganske få som har en dårlig adfærd i naturen, men det kan ødelægge glæden for mange. Ofte sker det ubevidst og derfor tænkes der i projektet meget i en positiv tilgang og brug af nudging. Der er i 2024 sat en kampagne i gang – "Harmøni" – som er bundet op omkring en god fortælling og et tilhørende kodeks. Projektet har fået en god start og bliver støttet godt af lokale aktører. I 2025 sættes nogle flere indsatser i gang som er målrettet særligt børn og unge samt "frontpersonale" som møder turisterne. Der vil også være en særlig fokus på at undgå affald i naturen. Se mere i præsentationen her: [Link](#)
- Katrine Ohm Dietrich fortalte om rejsen for Møn Unesco Biosfære. Møn blev udpeget i 2017 på baggrund af en unik natur med særligt Møns Klint som ikon. Der er ved udpegningen også fokus på

kulturarv, lokalbefolkningen, erhverv og turisme og formår man at bringe det hele i spil i projekter så har man fat i noget rigtig godt.

- Der er i handleplanen for 2022 – 2027 udpeget nogle fokusområder, der skal arbejdes med de kommende år og herunder
 - Fokus på bæredygtigt erhvervsliv, landbrug og turisme
 - Fokus på mere og bedre natur
 - Fokus på trivsel, livskvalitet og fællesskab
- Udpegningen som biosfæreområde gælder i 10 år og skal derfor ske igen i 2027. Det vil samtidig være her, at det kan komme på tale at udvide biosfæreområdet til også at omfatte Jungshoved og andre dele af Vordingborg Kommune. Arbejdet med ansøgningen om en fornyet udpegning sættes i gang i 2025. Se mere i præsentationen her: [Link](#)

Den anden halvdel af mødet startede med dialogkaffe og nogle ideer til diskussionsemner på bordene. Der var god gang i diskussionen ved bordene og det gav en ekstra dimension at der dagen inden var indgået aftale i den grønne trepart. På den efterfølgende debat blev en række emner debatteret:

- Der var stor opbakning til at gå videre med ideen om at få indlemmet Jungshoved i biosfæreområdet. På mange områder kan vi drage fordel af de projekter som er sat i søen og der var enighed om at Jungshoved også kan drive nogle projekter til fælles bedste.
- Det blev nævnt at der kan blive konflikter mellem arealbehov til naturgenoprettelse og intentionerne om at etablere solcellerparker og opstille vindmøller. Med intentioner på Jungshoved om at etablere et energifællesskab skal det måske være en aktivitet i biosfæresammenhæng at finde en mindelig balance mellem natur- og energiinteresser. Kommunen har dog ikke planlagt energiparker på Jungshoved, og det blev nævnt at kystnærhedszonen også ville begrænse dem. Til gengæld er der en del uudnyttede tagflader, der kunne anvendes til solpaneler.
- Med henvisning til kortet over Møn med de udpegede interesseområder, blev der spurgt ind til på hvilke område "kampen" foregår. Det er ofte anvendelsen af jorden der bliver drøftet og der er fokus på det med tiltag som er målrettet landbruget.
- Det var et stort ønske fra flere at der er meget information om hvordan resultatet af trepartsforhandlingerne bliver udmøntet i Vordingborg Kommune. Dette tog Daniel Irvold ad notam.
- Der var også et stort ønske om mere information om hvad biosfæreudpegningen kan betyde. Lokalforum vil gøre sit til at informere i Jungshovedbladet og via referaterne fra bestyrelsesmøder. Bliver der sat gang i arbejdet med udpegning af Jungshoved som biosfæreområde vil det også være relevant med flere borgermøder, så vi kan blive kloge på hvad vi vil!

Tak til alle for en god og spændende aften med mange bidrag fra salen.